

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi téren, a hídkaputól kimenet balra a 27. szám alatti ház emeletében.

Megjeleni e lap hetenkint 3-szor u. n. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évenyre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Elküldetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

A nyitási cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. Könyvkereskedése.

Előfizetési díj

a

K. KÖZLÖNY

1865-dik évi folyamára.

Egészévre . . . 12 forint.

Félévre . . . 6 „

Évnyegyedre . . . 3 „

Az előfizetési pénz kiadó Stein János középütczei könyvkereskedésébe küldendő, hol a megrendelt példány pontos megküldéséről intézkedve van.

A tizedkárptólási ügy törvényes szempontból tekintve.

III.

Az előbbi két cikkben elmondott pozitív törvényekre fektetett eszmékhez képest a dézmkárptólás körüli kérdések „jogi szempontból” véve, eképpen határozandók:

a) A fiscust, mint a secularizált püspöki dézmák tulajdonosát, s illetőleg a püspöki javadalmak secularizatioja következtében a néhai erdélyi püspökök jogkövetőjét a megszüntetett egyházi dézmákért, valamint a magyarországi püspököket is, kik az egyházi tized kártérítésről lemondottak, kártérítés nem illeti. Ellenben

b) a fiscust a fiscalis, korona és secularizált papi jószágok után mint földesurat a jobbágyi tized, vagy nona megszüntetése által szenvedett kár megtérítése éppen úgy illeti, mint más magános földesurakat.

c) A földesurakat nem csak földesuri tized, hanem a kik jobbágyaiktól az egyházi vagy fiscalis dézmát is, az ez iránt létrejött örökös haszonbéri szerződésnél fogva, jogositva voltak venni, s ezen örökös haszonbéri szerződés és ennek alapján a fiscalis dézma-vehető jog megszüntetése miatt csálhatatlannul kárt szenvedtek: ezen kárnak is megtérítése vagy is a fiscalis tized kármentesítése is jogosan illeti, még pedig azon időtől fogva, mióta a dézma-vehető jog megszüntetett, törvényesen illeti őket a megszüntetett dézmát pótló kamatoknak is vétele.

d) A pénzalap tekintetében, melyből fizetni kell a dézmkárptólást, különbség van az egyházi vagy püspöki, papi és földesuri kárptólások megtérítése között, a mennyiben tulajdonképpen az urbéri kármentesítési alapról csak is a „megszüntetett urbériségeket” fizethető a kártérítés; ellenben az egyházi és papi dézma nem lévén urbériség, önkint következik, hogy ennek a kártérítése, ez akár a fiscusi dézmát haszonbérbe bírt magános családokat, akár a kisebb papságot s annak tagjait illesse, az állam által minden egyéb fundusból fizethető, csak nem az urbéri kármentesítési alapról, melyből csak is a megszüntetett urbériségek által szenvedett károk téríthetnek meg jog szerint. Azért is

e) a kisebb rendű papságnak a vett, de megszüntetett dézma helyett a kármentesítés az urbéri földterhermentesítési alapról annál kevésbé adható: mivel ezen megszüntetett papi dézma tulajdonképpen papi bér vagy papi kepe gyanánt tekintendő, melynek fizetésével a hívek a maguk vallásfelekezeti papjaiknak tartoztak. Az 1848-ik VI. törvény-cikk 4-ik §-a ezen papi tizednek, illetőleg természetnyek tizedébe fizetendő papi bérnek nem is megszüntette ugyan, de nem váltalta el ennek az állam általi megtérítését, megengedvén, hogy ezen tized továbbra is nem ugyan mint tized, hanem mint „papi bér” csak is azon hívek által adassék meg, kik előbb is ezen papi bérnek, mint tizednek fizetésével tartoztak; a törvénynek ezen intézkedésénél fogva el van tehát törvényszerűleg ismerve, miszerint ezen a kisebb papságnak a hívei által papi bér gyanánt fizetett, megszüntetett tized tulajdonképpen csak is az illető — ennek fizetésével tartozott — hívek által kellető megváltásnak, nem pedig az állam által, annál kevésbé az urbéri kármentesítési pénzalapról fizetendő kártérítésnek lehet tárgya. A törvényes igazság és természetes méltányosság is azt hozza magával, hogy: miután ezen a kisebb papságnak

fizetett tized „papi bér” volt, s az mint tized megszüntetvén, csak is megváltható volt, jogi szempontból véve: a megváltással csak is azok tartozhattak, kik a kepedézma fizetésével tartoztak, a mint ez az 1848-ik VI-ik törvény-cikk 4-ik § szerint is meg van állítva; önkint kitünik tehát, miszerint ezen papi tizednek törvény szerint éppen nem jogosított kártérítésével az urbéri kármentesítési pénzalapot semmi esetre sem lehetett terhelni! S illetőleg a szász luth. papoknak kepe fizetésére a nem lutheránus vallás felekezetibelieket kényszeríteni nem lehet. Miből önkint következik: hogy a lutheránus szász papságnak fizetett kepedézma meglehetően ugyan szüntetni mint dézmát, de az idézett 1848-ik törvény határozott rendelkezésénél fogva is nem másképpen, hanem csak is azok általi megváltásnál fogva, kik ezen papi bér vagy kepe-dézmanak fizetésével tartoztak! De a szász papságnak fizetett megszüntetett nem urbériség dézmának — mely urbériség dézma a szabad szászok között nem is létezett — kármentesítésével a csak is urbéri kármentesítés fizetésére szolgálható urbéri kármentesítési pénzalapot terhelni, abból lutheránus szász papi bér vagy kepe kármentesítést fizetni, nem lehetett!

Mely fizetést s illetőleg kártérítést annál kevésbé lehet igazolni, mentől kevésbé igazolható az: hogy miért fizessen p. o. a katolikus, református, unitárius, g. egyesült és nem egyesült vallásbeli az urbéri kármentesítési pénzalapról adott papi bér kártérítésnél fogva a lutheránus szász papok tartására évenként legalább is 300,000 frtot, a midőn a szász lutheránus atyafiak a többi vallásfelekezeti papoknak tartására csak egy fillért sem fizetnek!

Ezen megterhelése az erdélyi urbéri kármentesítési pénzalapnak annál sérelmesebb az urbériséget vesztett és még nagyrésztében nem kármentesített birtokosokra nézve: mivel ezen fizetés annyira kimeríti ezen csak is a megszüntetett urbériség által károsultaknak kármentesítésére szolgáló pénzalapot, hogy abból e miatt éppen annak, ki abból kármentesítést jogosan követelheti, a kártérítésére kivántató pénzüsszeg, az illető kármentesítendőeknek kiszámíthatatlan kárukra, idővel éppen nem fog jutni!

Janka.

Erdély gazdasági viszonyairól.

(Folytatás.)

Jelenlegi szőlőmivelésünk mind a munkára, mind a szőlő fajokra nézve nagyon hiányos. Munkásaink a nép leggyengébb, szegényebb, s tudatlanabb osztályából többire igen fiatal korukból telnek ki, ezek a munkát restül, hanyagul és rendezetlenül sem hajtván az igekező gazda oktatásaira, elfogult konoksággal a szőlő tőkét néha évekre elrontva visszük véghez, úgy annyira, hogy a legszorgalmasabb szőlőmivelőnek tükéi is, ha nem önmaga saját kezével dolgozza, keveset különböznek az azon vidéken divatózók rossz mívelésű szőlőktől. Kivételt e tekintetben nagyobb tájon csupán az erdélyi hegyalján (igy nevezik Alsó-Fehérmegyében a Gyula-Fehérvár környékén elvonuló bortermő vidéket) és a szászország egy részén találunk, melyekben a karikás szőlőmivelést legjobban viszik véghez. Nagyon nehezíti szőlőmunkánkat az oly elszárazott tüzött törökbuza mívelés, melynek másodszori kapálása az oly nagy figyelmet igénylő szőlő levelezés és másodszori kapálás idejével összeesik. Ilyenkor, ha tartós jó idő nem segít a törökbuza kapálás végzésében, nagyon bajos a szőlő munkára dolgozókat kapni, mindenki törökbuzáját kapálja, s attól semmi áron meg nem válik.

Szőlő fajainkra nézve el kell ismerünk, hogy hegyeinkben néhány jó fajok ősi idők óta vegyesen találhatunk igen nagy számú oly rossz fajokkal, melyek kivéve a nagyon ritka túl bőven termő éveket, Erdély éghajlata alatt nem teremnek, s ha hoznak is néhány fürtet, azok közönséges időjárás mellett tökéletességre nem mennek, mi főoka, hogy szőlőhegyeink régi állapotjokban hagyatva, sem a reájok fordított munkát s költséget vissza nem fizetik, sem oly bort nem adnak, minőt a nemesebb fajokból szűrhetnénk. Tapasztalásom szerint az erdélyi színes fajokból egy sem érdemi meg, hogy míveljük. Egész táblát rendeztem volt fiatalágomban belőle külön, de vagy meg nem ért, vagy eleget nem termelt. Kénytelen valék kiirtani, rigoloztatni, s ezelőtt két évvel oportóval újra beültet-

ni. Az erdélyi fejeir fajokból csupán négyet találtam, mely mind mennyiség, mind jóság tekintetben megérdemli, hogy míveljük; azon sorral fogom nevezni, a mint mennyiség tekintetében az én rendezett mivek-falvi s szász-csávási szőlőben a termést adták. E tekintetben bemutatom jegyzéseimet a külön táblákba elkülönítve illetett különböző fajok terméseiről 8 évről, melyek közt jó, közepes és igen rossz évek láthatók. Ezek alapján közepes számítással egy holdra adott:

a vékony haju (boros)	215 erdélyi vedret,
a járdován	130 „ „
a somszőlő	121 „ „
a kövér szőlő	80 „ „

a szilági bakator és sárfehér, melyeket szintugy mivelek, közelitenek a kövérhez, holdjára 89 vedret esik.

Meg kell jegyezmem, hogy egy erdélyi veder 8 erdélyi kupát teszen, mely $\frac{1}{16}$ dal kevesebb a bécsi kupánál, és így egy 40 kupás akónak közel ötöde.

Minőség tekintetében következőleg találom: Leggyengébb a vékonyhaju, de ókorában jó asztali bor lesz, azonban zamataja nincs. Ilyen a járdován is, mely Alsó-Fehér Hegyalján a mi vékony hajunkat is feljűl mulja bővségben, azonban ereje több, mint a vékony haju borának. Legerősebb a kövér szőlő bora, de zamata nélküli és romlásra hajlandó. Legnemesebb bort, de erőst ad a somszőlő.

A bakator pedig nálunk azon kitünő illatot el nem éri, sem a bora finomságát szőlőjére nézve, mint az Érmellékén vagy a Szilágyságban.

Ellenben az ősi modorban hagyott ugynevezett paraszt mívelésű szőlőknek termését átlagosan egy holdra ötven erdélyi vedrenek sem tehetem, habár az adó katasteri munkálatok szerint az 21⁹⁶: akóra számított, és így termékenyebnek vétettek fel szőlők, mint Magyarországon bármelyik vidékén, hol a budai kerületben 17²⁶%, a pozsoni kerületben 16, a soproniban 17, a kassaiban 8²%, a nagyváradiban 19, a Bánáthban 16²⁸%, Horvátországban és Slavóniában 17³%, akóra tétetett. Jóságukra a hely fekvésén s talajon kívül nagy befolyást gyakorol az, hogy a nemesebb fajok minő arányban találhatunk benne.

A borainkból nyert haszonra nézve is ugy vagyunk, sőt rosszabbul, mint egyéb gazdasági természetnyeinknél. Nálunk a bortermés van, nagyon alászáll a mustnak ára, melyet 1848 után erdélyi vedrenként 80 krajczárban vehetünk fel közép számítással. És, ha szűkebb lesz a bor, akkor sem lehet illó áron eladni, miután ilyenkor a köznép fogyasztását a gyorsan részegítő erejénél fogva annyira kedvelt, s a gabona alantí ára következtében olcsón kapható pálinka pótolja; az ilyenkor eladható ó-bornak közép ára nálunk erdélyi vedrenként 2 frt. A jobb bornak pedig vásárosa kivált nagyobb mennyiségben éppen nincs, vagy ha akad, oly olcsón kívánja, mely a gazda fáradságát meg nem fizeti, s arányban nincs a mennyiség azon hiányával, melyet a nemesebb fajokból szűrt bornál a gazdának már ezek termésének a bőven termő silányabb fajokénál sokkal kevesebb volta miatt szenvedni kell. Nálam történt, hogy a borvásáros eljött pinézembe, mivel miután korcsomára való boraimat megkostoltattam, sürgetett, hogy azon hordókat is kostoltassam meg, melyeket el nem adandóknak nyilváníttam. A kostolás után ezeket választás, s igért som- és kövér-szőlő boraimért vedrenként egy-egy piczulával (igy nevezik nálunk a tiz krajczárast) többet mint a közönséges koresma borért; hiában magyaráztam, hogy azon fajok aránylag kevesebbet teremnek, tehát azon áron nem adhatók, elment tőlem azon nyilatkozattal, hogy ha azokból nem adok, másból sem veszen, mert (megnevezett néhány silány bortermő helyet) azokban kaphat bort még egy-egy piczulával olcsóbban is, mint nálam.

Az állam gazdasági sajátságai közé tartozik, hogy abban a kicsiny erő győzi le a nagy erőt. Mindenütt másutt győz a nagyobb erő, de az államgazdaságot tényezői közül, ha a kis ipar, kis tőke, és kis fejletlen kereskedés szembe áll a nagy és legjobb gazdasággal, ezt legyőzi, magához téríti és silányítja, mely csak ugy képes virágozni, ha egy hozzá mérsékelt erőre fejlett ipar és kereskedés értékesíti természetnyeit, addig meg az illető hasznát, miután semmi kül kereskedésünk borainkkal nincs. Azon nagyon gyér tőkéket, melyekkel a vállalkozók a nagyobb birtokosok gazdaságával szembe rendelkezhetnek, én közép számítással egy-egy ily vállalkozónál 3000 forintnál felebb nem tehetem; ezekkel állanak szemben a közép-számítással 40 ezeret érő földtőkék, és ily kis

pénztőkék adják értékét természetnyeinknek, következésképpen ezeknek süllyedni kell.

Igen sokszor hallom gazdasági körülményeinket illetőleg nyugot felhozni. Ezzel ellenkezőleg ajánlom, tekintünk keletre, mert közel feksznünk hozzá, elszigetelten állunk nyugot államgazdasági körülményeitől, és Erdély másfél századig volt török fensőség alatt, mely időben sokat közeledett velek, minék nyomai most is a figyelmesen vizsgálónak feltűnnek. Azon bajokat, melyekben kelet, különösen Görög- és Törökország gazdasága színylik, a népek ünhiit fatalista dologtalanságával és okszerűbb ipar elleni konokságával, mely ha őseitől megszokott igényei kielégítettek, többé nem igyekszik, nem akar fáradságával jobblétre emelkedni, a legnagyobb szorgalommal kezdett gazdaság sikertelenségével, és a kis tőkék azon tulajdalmával, melynél fogva egy három ezer forintos tőke képes egész közönség gazdaságán uralkodni, letörpíteni, és hasznait kizsákmányolni, igen hasonlítólal találjuk fel Erdélyben. Nálunk a milliókra menő nagy tőkéknek igen kevés mezeje volna; de a kis tőkék sehol annyit nem jövedelmeznek, mint nálunk akár az uzsorák, akár a kupeczkedések következtében. Ha ily kis tőkével egy bolti kereskedést nyitnak, többször a kereskedő kimutatott tőkéjéhez sem nyul, hanem kölcsön adja, és portékát a pesti vagy bécsi kereskedőtől ismeretből társaitól nyert ajánló levelek nyomán hitelbe hozza, melyet hogy az ekkor minő drága árban szokott számítani, jól tudjuk. Megkezdődik a kereskedés, a drágán hozott portékák eladatnak rendszeren 20 századnak reá számítással, és ha a kereskedőnek sikerült egy évben csak négyszer kitéríteni árny tárt, meg van a 80 percent bruto jövedelem. Önkint következik borászataunkra nézve, hogy azt pinézinkből a mi kis borkereskedőink rendszeren csak ugy vásárolják meg, ha csapra téve rögtön eladhatják, és ekkor is csak oly áron, ha borainkon még közel annyit nyerhetnek. Következésképpen nagyobb mennyiségű bort, sem hosszabb időre tartva, tisztítva s elegyítve, sem a nemesebbeket, melyeknek mivel drágábbak közönséges csap-székeinkben kelendősége nincs, be nem vásárolnak, az illó árt meg nem adják, miután más uton kis tőkéknek többet nyerhetnek, és nyerniük kell, hogy győzhessék a fénytűzésnek s aránytalanul bőv költségnek igényeit, melyek közték is annyira elterjedtek.

Azt mondják, miért nem természetünk Rizlinget, miért nem kezeljük a bortudomány szabályai szerint s nem tisztítjuk borainkat, miért nem vegyítjük ugy, hogy a kül kereskedő nagyobb mennyiségben találhasson egy természetű bort?

Ujabb időkben többen hozzá kezdettünk Erdélyben a Rizling-faj ültetéséhez. Ültettem én is, és már három év alatt szürtem belőle, melynek 1862-i terméséből szerencsés voltam néhány palackot e napokban ezen tisztelt gyülekezet több tagjainak bemutatni. El kell ismernünk a Rizling borának jóságát, de miután a külföldről el vagyunk szigetelve, semmi kül kelendőségre a jelenben nem számíthatunk; nálunk pedig oly áron, mely a külföldeni árának bár felét vagy egyharmadát megközelítse, eladni nem lehet. Egész mult telen Maros-Vásárhelyt, dacára annak, hogy a farsangi idény alatt a tánc-terem vendéglőse palackokbani árulásra csupán tőlem vett Rizlinget, eladtam adni 8 erdélyi vedret, vedrét 8 forintjával, és az egész folyó nyáron mostanig 5 palackot. A többi áll pinézemben, vevője nincs. Megjegyzem e tárgygyal rokonilag még azt, hogy nálunk a veres bornak, kivéve a minden zavarékokból összekotyfolt rácz-ürmöst, éppen semmi kelete nincs.

Figyelemmel olvastam pár évek előtt magyarországi helytartósági tanácsos Korizmiés László ő nagyságának a Rajna mellékén tett utazásáról a „Pesti Napló” tárczájában kijött cikkeket, különösen a gróf Eltz Károly eltviliei borgazdaságának leírását. Igen helyesnek találtam azon figyelmet, melyvel ott a szőlőmivelés folytatattik, de meg is érdemli, mert azon ára a bornak, a mint ott ezen leírás szerint fizették, behajtja nemcsak a költséget, de a gazda gondjainak is dúis jutalmát adja. Ha jól emlékszem, a mint akkor felszámítottam, a gr. Eltz Károly eltviliei szőlői a mi 1,600 négyszög öles holdaink szerint számítva, 13 holdat tesznek, ennyit mivelek én is kikülföldiegyi jószágomban; de azon ért, melyet Korizmiés László elöadása szerint csupán évi termések gr. Eltznek behajt, én az én 13 hold rendezett szőlőmet örök áron odaadom. Pedig nem több évek folytáni pinzegazdaságot következtében, nem gondos tisztítás, palackokba huzás, és azoknak a külföldi bori-piacokra küldése után jó be azon ár, mert a bor, mit igen gondosan, és a külön jóságú fürteket

megválasztva szüret le, (mit ily haszonért nagyon szívesen megtegne bárki) kétszeri lehozás után száz és egy pár veder férőjű hordók, vagyis ugynevezett stüccék szerint már a következő nyáron eladják, és pedig a különböző minőségűeket külön hordókba szűrve és tartva különböző árokon.

A bornak a bortudomány szabályai szerint kis átolagokban vagy palackokban eladás végett megfizetése, nagyobb mennyiségű egy természetű bornak a kereskedés céljából vegyítés általi elkészítése, tudományos kezelése, és a borsali bel- és kül kereskedés rendesen sem Franciaországban, sem a Rajna mellett, nem a bortermesztőknek, hanem a borkereskedőknek feladataik, kik a bort a természetüktől új korában néha még szüret előtt a termést fűrtükben bevásárolják, s azt tovább a bortudomány szabályai szerint kezelik úgy, hogy minél előbb alkalmas legyen a kereskedésre. Kivételesen a bortudományban csupán Johannsberg és némely nagyobb birtokosok pinze gazdaságai tesznek.

Nálunk azt kívánják, hogy a szőlős gazda egyszersmind tudományos borász, borchemikus, bortisztító, palackokra buzó, bel- és külföldi borkereskedő legyen, és a kül kereskedés végett nagy mennyiségű egy természetű bort tartson készen, hogy ha a külföldre küldött minták után néhány száz akó megrendeltek, a megrendelésnek ugyanazon bor megküldésével rögtön eleget tehesse. Előadásom kezdetén megismerttettem önöket a mi birtokaink felosztolt voltával, csekélyeségükkel, s szegénységünkkel. Kértem: lehet-e ily körülményeink közt kívánni, hogy szőlő birtokosaink ily igényeknek eleget tegyenek. Ehez csak néhány nagy szőlő birtokos kezdhethet, de borkereskedésünk jelentékenyen nem lendíthet.

Borkereskedőink pedig, kik megtegyék nincsenek, és azon viszonyok közt, melyeket fenebb a csekély pénztökekről, s azokkal üzérkedésekről elé adtam, nem is lesznek mostanság, miután minden más vállalat több hasznót ad kevesebb fáradság után. (Vége következik.)

A birodalmi tanács.

A pénzügyi bizottmány és ministerium közt ugyancsak foly a csatározás a budget kérdésében.

A múlt héten gróf Vrints képviselő azon, ministerialis szellemű indítványt tette, melyet az alsóház el is fogadott, hogy a pénzügyi bizottmány felszólítandó: tegyen javaslatot az iránt, miképpen lehetne az 1865. és 1866-i budget ügyét kivételesen, a szokottól eltérő uton, azaz a kormányval való egyezkedés útján elintézni. Ugyauaz nap este a ministerium azt tudatá a bizottmánynyal, hogy míg ez a Vrints-féle indítvány tárgyalásába nem ereszkedik, addig a ministerek nem fognak az ülésben megjelenni. A levél, melyet a pénzügyi bizottmány febr. 24-i ülésében az elnök b. Pratobera, mint az államminisztértől hozzá érkezett felolvasott fel, így következik:

„A birodalmi tanács követékháza mai ülésében, azon nyilatkozatokra támaszkodva, melyeket a pénzügyminiszer ur az 1866-diki államköltegetés előterjesztésénél a cs. kormány nevében tett, elhatározza a bizottmányt felszólítani, miszerint a háznak jelentést tegyen arról, vajjon és mily mértékben, terjedelmes megtakarítások eszközölése végett, az 1865- és 1866-ki költségetés számtételeinek megállapítása kivételesen egy, az eddigittől eltérő alakban, a kormányval létrehozandó egység alapján tárgyalassék-e.

„E határozat horderejéből, mely az 1865-iki államköltegetés tárgyalására nézve is az eddig szokottól és követettől különböző módot vonhat maga után, föltehető, hogy a pénzügyi bizottmány az utóbbi költségetés részletes tárgyalásait mindaddig fölfüggesztendi, míg a követékháza a fölött határozatot hozand, hogy az államköltegetés megállapításánál eddig követett eljárás megtartassék, illetőleg folytassék-e, vagy más különböző eljárás lépjen helyébe.

„Ha azonban minden gyanítás ellenére a pénzügyi bizottmány nem járulna e nézethez, hanem elhatározná folytatni az 1865-ki államköltegetés részletes tárgyalását, nem véve tekintetbe a mai határozatot, akkor a császári kormány nevében azon nyilatkozatot kell tennem, hogy a ministerek és többi kormány képviselők mindaddig nem vehetnek, és nem fognak részt venni e részletes tárgyalásban, míg a követékháza el nem határozza, hogy jövőre nézve az 1865-iki államköltegetés tárgyalása ily módon történjék.“

A bizottmány tagjainak többsége ez irat által nagyon meg lön lepetve. Herbs és Taschek most gr. Vrintshez fordulnak, sürgetőleg kérdik, hogy tulajdonképp mi célt akart elérni indítványa által, s hogyan képzei magának a tervezett egységet? Kérk az indítványtevő grótot, sziveskedjék szabatos, világos feleletet adni, mi módon szándékozik magát viselni, ha a ministerium által szándékolt letörlések nagyon is eltérők volnának a bizottmány letörléseitől? gr. Vrints e kérdésre még határozottan nem felelt. A kormányvali egységet a budget szabályozásánál különben elérhetőnek reméli, óhajta tehát a ministerek meghívását e tárgyalásokra, s főleg azon kérdést akarja hozzájuk intéztetni, mily magasra megy a kormány által tendő letörlés.

Grocholski az elnökre akarja bizni, vaj-

jon tárgyalás alá vegyék-e az államminiszer leiratát, vagy egyszerűen félretéve, a napirendre térjenek át; véleménye szerint azonban a Vrints-féle indítvány volna most először is tárgyalandó, hogy arról a háznak jelentést lehessen tenni. A követékháza még semmi esetre sem fogadta el ez indítványt. Ha a Vrints féle indítvány más bizottmányhoz küldetett volna, a pénzügyi bizottmány nevezetesen függesztette volna föl tárgyalását. Egyébként kívánatos volna, hogy a bizottmány elnöke fölkerje a ház elnökségét egy teljes ülés kitézéseért, melyben a ministerium e leirata fölolvastassék.

Dr. Teutsch ismétli azon indítványt, hogy a ministerium hívassék meg, miszerint a bizottmánnyal egyetértőleg a Vrints-féle indítvány alapján egység jöjjen létre. Giskra ellenben napirendre akar térni, az államminiszer levelét holnapra indítványozza napirendre kitézni, jegyzékében ritka fokát látja a méltánytalanságnak. Schindler még ingerültebb hangon szól. E parlamenti eljárást hallatlannak nevezi, s a zászló, melyet a kormány lenget, nem a béke fehér színét látja, hanem egészen más színt.

Hopfen a ház által ma hozott határozatnak azon értelmet tulajdonítja, hogy a pénzügyi bizottmánynak nem kell előbb a forma kérdése fölött jelentést tenni, hanem mindjárt az ügy érdemleges tárgyalásába bocsátkozni.

A zaj mindinkább növekszik, s gr. Hartig indítványozza a mai ülés bezárását, s holnapra óhajta kitézteni napirendre a Vrints féle indítvány tárgyalását. Az elnök b. Pratobera kijelenti, hogy ha a bizottmány nem tesz ellenvetést, ő elnöki jogát használni akarja; s a napirendből kitérli „az államtanács“ tárgyalását s a holnap napirendre a Vrints-féle indítványt tüzi ki.

Ezután az elnök azon kérdést intézi a bizottmányhoz, vajjon a ministerek a holnap ülésbe meghívassanak-e? gr. Vrints azt kívánja, hogy meghívassanak, Herbs ellené szól; a vita bevessé vált s csak a szavazás vetett véget neki. A majoritás a ministerek meghívása mellett nyilatkozott. Szavazás után az elnök fölkeri gróf Vrints, hogy formulázta tehat a kérdéseket, melyeket holnap a ministerek elé fognak tenni. Gróf Vrints azonban még most egyebet nem válaszolhat, csak azt, hogy mindenképp azt tartja megkérdendőnek, mennyire megy a ministerium által szándékolt letörlés? Erre ugyanazon majoritás, mely előbb a ministerek meghívását határozta el, elhatározza, hogy a holnap ülésre a ministerek ne hívassanak meg, s hogy a holnap ülésben formulázatásnak a ministeriumhoz intézendő kérdések.

Kül- és belföldi levelezés.

Bukarest, febr. 21.

Emlékezik mindenki, mily roppant károkat okozott volt mult nyár elein nem csak Erdélyben, de itt Oláhországban is s főleg itt Bukarestben a vízáradás. Fájdalom, a közelgő hóolvadás sem kecsgetti szomorubb jövővel Bukarest viz melletti részét az Izvor, Dudesko, Brostén és Tabács városrészeket. A tél jó szánúttal karácson előtt két héttel beköszöntött s jól tartott egész január közepéig, ettől fogva e hó 11-ig annyira enyhe napok voltak, hogy a hó, sőt a Dimovicza jege is a lakosok örömeire szépen elment. Febr. 13-kára viradólagon azonban a roppant sártenger, mely a gyorssekek járását is beállította volt, egyszerre keményen felfagyott. E hirtelen változást a Nemere vagy itteni néven Krivecz okozta volt, mely egy egész hétig február 20-ig emlékezetet meghaladó erővel dühöngött 24 óráig szárazon, azontul pedig hóval. Öt nap alatt akkora hó esett, melyre itt csak öregeink emlékeznek. Itt több házat, melyek fehér pléhvél voltak fedve, részint egészen, részint darabonként kifedett. De legborzasztóbb volt a vihar e hó 17- és 18-án, midőn életveszélylyel lehetett kimenni a házból, s midőn az országban több utas embert megfojtott és a hó alá temetett, s az osztrák postát is a város végéről visszatértette. Azóta a vihar megszünt, az idő meglágyult, de folyvást havas eső huldogál, a hó már akkora az utcákon, hogy ekkorára senki sem emlékezik, gyalog vagy szánnal jární egyaránt fázást és veszély. Ha ez a roppant hó egyszerre olvad el, a nyári árviznél rettenetesb leend a mostani. A kormány már is siet minden mentő eszközről előre gondoskodni, a nép is okulva a merre lehet kihurcolkodik; oh de hányan vannak, a kik a legjobbak akarat mellett sem birnak más szállást bérelni magoknak. A Tabács- és Brosténben magyarak is igen sokan laknak.

Magyar iparos ifjaink e hó 18-kán egylettük javára tánczvigalmat adtak, melynek tisztajövedelme 750 piasztér lön. Az egylet 45 tagján kívül résztvettek ebben igen sokan a magyar családok közül is. Ott volt több román katonatiszt is, kik a legelimerőbben nyilatkoztak nemzeti tánczainkról, viseletünkről és ezen iparos ifjak nők iranti udvarias magaviseletéről. A jövedelemből 649 piasztér nekem átadtak, hogy tegyem be az Ottoman-bankba, a váltót pedig az egyház ládjába. E derék ifjak képezték a Hunnia báljainak ez évben ugynevezett tánczoló közönségét, miáltal ezek is az eddignél sokkal magyarosabb zamatnak voltak. Egylettünk e szerint kettő van, de azok egymást nem hogy zsiabasztanak, sőt mindkettőben egy a szív és lélek. Nem tudjuk eléggé megköszönni az itteni rendőr-

főnök Márgbilomán szivességét, ki egyleteinknek díj fizetés nélkül engedé meg a vapalmak tartását, miáltal mindkét egylet magyar lapok és könyvek szerzésére fordíthatja a tisztajövedelmet. Halotti társulatunk ez év elején kezdette meg a fizetéseket. Jelenleg 90 családú, s egy családot csak négy személyre számítva, 360 tagja van, és 40 cs. királyi aranya letéve ily rövid idő alatt és biztos kamatra. A társulathba beálláskor fizet a családfő 12 1/2 lé beigtatási díjt, könyvért 2 1/4 lét, s havonként 1/8 lét. Nők és más család tagok csak rendes havi illetéket fizetnek, n. m. 1-ső évtől 4-ig havonként 1/4 lét, 4-10-ig 15 parát, 12-18-ig 20 parát, 18-tól haláláig 45 parát. A társulat fizet 1-4 évig 80 lét, 4-10-ig 120 lét, 10-18-ig 160 lét, 18-tól feljebb 320 lét. Az alapszabályok magyar-román és nemet nyelven vannak szerkesztve. Egyéb czélszerű pontjai között kiemelendő, hogy a társulat olyan tagjainak eltemetését, kinek itten senkie sincs, egészen magáévá teszi s intézkedik annak tisztességes eltemetéséről.

Ennek azon tídvény eredménye is meg fog lenni, hogy a halott lehető hagyatéka felett is örökös fog, hogy illetéktelen kezekre ne jusson, hanem a hazabeli törvényes örökösök azonnal bizonyos tudósítást kaphassanak s bizonyos örökség átvételére jöjjenek át.

Kogalniciano ministerelnök helyébe Boziáno jeles törvénytanár lépett, kinek nagy tehetségétől igen sokat reménylenek. Azt hittük, hogy Kogalniciano állása a saját akarata által szervezett országgyűlésen megdönthetetlen, de másképp lltott ki. Tény, hogy legnehezebb időkben vezette a kormányt, s válságos napokban kelle másnak a fejedelm kívánatára átadni azt. Uj év óta az osztrák huszasok felette megriktultak, helyettük orosz ezllst pénz jött forgásba, mely apró részleteinél fogva igen czélszerű a közforgalomra. A pénzügyi hivatal azonban előbb négy, most két parával alább fogadja el értéküknél az orosz huszasokat. Ugy beszélük, hogy az orosz konzul ezen pénzletés ellen tiltakozott volna. Az osztrák huszas 2 lé 10 para, az orosz pedig 2 lé és 4 para a közforgalomban. r. l.

Bukarest, febr. 21.

A gróf Mikó Imre ő nmlga által Orbaiszék 8 károsult községei felségelyezésére Szentiványi György ur kezéhez küldött 950 frt o. é. folyó hó 25-én osztott ki a következő községekben: Czófalván, Teleken, Szöresén, Petőfalván, Zabolán, Zagonban.

Az említett 950 frtból, a czófalvi lakosság között 570 frt osztott ki, s így 42 család részesült a szeretet szent adományából.

Nem tudom — mivel a pénzkiosztásnál csak is az elől nevezett községben lehettem jelen — de úgy hiszem, hogy a más helységeken is, mint itt, a nyomorban szenvedők, könyes szemmel ezer Istenifizessét s szívből eredő hálaköszöneteket mondtak hazánk nagylelkű fiainak és leányainak, hogy fáradozásaik és áldozatjuk után, szenvedésük keserveit némileg megvigasztalni kegyesek voltak.

Nem hagyhatom említés nélkül Papolez és Gelence községek t. birtokosainak azon páratlan egyenes lelkiségét, melylyel Czófalva nyomorban szenvedő lakossai iránt viseltettek. Az említett két község birtokosai, midőn a pénz kiosztó bizottmány előleg ott megjelent, jegyzőkönyvileg kijelentették, hogy „bárha községeikben az egyesek tetemes kárt vallottak is; mindazonáltal oly sanyaru szánandó helyzetben nincsenek mint Czófalva lakossai; annál fogva mint igen károsult községnek, Czófalvának ajánlják azon összeget, mely községeik számára leend kijelölve.“

Fogadják a t. birtokosok e szép intézkedésért egy a felségelyeztet, valamint a nem részesültek legszívélyesebb forró köszönetét.

Koboni.

Különfélek.

(Necrolog.) Nagy-berivói Boér Antal maga és gyermekei: Kálmán, Bálint, Gyula, Johanka és Ida b. Bornemisza Józsefné nevekben fájdalommal jelenti; már csak néhai hitvesének csik midszenti Czikió Antonianak febr. 20-án reggeli 8 óraker élete 59-dik évében agyszélhűdésben történt halálát. Hült tetemei február hó 22-dikén délután 3 óraker fognak Mikesfalván beszenteltetni és ideiglenesen elhelyeztetni, az engesztelő áldozat megboldogult lelkeért február 23-kán d. e. 10 óraker Abosfalván a rom. katolikusok templomában fog megtartatni.

+ Minden roszban van valami jó, s így a nagy hóban is; legközelebből példaul két terüs szekér utcában a másikat meg akarván előzni monostor utcában, az egyik feldől, éppen a gyalog út mellett egy asszonyt fogott magá alá szolgálójával együtt, de oly szerencsésen, hogy csak kisebb sérüléseket szenvedtek. A szerencsés mene kilést nagyban segítette elő a nagy hó, különben a több mint harmincz mázsa terü menthetlenül megöli mind a kettőt. A gondatlan fuvarosokat azonnal elfogatta a rendőrség, s remélhetőleg meg is fogja büntetni.

— Jeles fuvoláiról évtizedek óta elhiresedett hangszerkészítőnk Pápai Lajos hosszas évi kísérletek után tökéletességre vitte egy uj fuvohangszer találmányát, melyet „magyar kürt“-nek

nevez. E kürt a fúrogató és klarinét közt közép helyet foglal el, hangja szebb mint a fúrogatóé, s hasonlít a havasi kürtözhöz. (Fligelhorn.) Erős zenekarban nagy sikerrel lehet használni, s kérdést sem szenved, hogy a mint e hangszer be lesz mutatva, a nagyobb zenekarokba alkalmazni-fogják. Ugy halljuk, hogy Pápai ur a jövő tavasszal hangszerét a nagyobb magyar városokba bemutatandja; sajnos azonban, hogy valódi művész vállalkozó még nem akad e hangszer betanulására, s csak naturalisták kísértgetik eltanulni titkait. Vajha valamelyik gyakoroltabb zeneművészünk venné védelmébe e szép és tökéletesített hangszer.

— Válaszútról írják nekünk, mártius 1-éről:

A b. Báuffy Albert ur csűrében a mint egy munkás a gép alól az elcsépelet búzát kaparta kifelé, szerencsétlenül a gépnék egy forgója a munkás czondrájába akadt, azt hirtelen magához rántotta, úgy, hogy jobb karját helyéből kifacsarta, öt megösszezta, annyira, hogy rögtön szörnyet halt, mire az egyik munkás, ki a cséplőgépbe dugdosta a csépleletlen szalmás búzát, látván az esetet rögtön egy kévét dugott a gépbe, és a gépnél levő lovak nem bírva búzni megálltak, és a szerencsétlen csak is így vehették ki a gép fogai közül. Intő példa ez arra, hogy ezen, különben hasznos géppel óvatosan kell bánni.

— A bukaresti nagy érdemű reform. Ielkész Koos Ferencz ur szép tollal írott választ küld be hozzánk Bod Sándor lelkész urnak ellene intézett nyilttéri támadására. Miután e vita egészen személyes természetű levén a nyilttérre tétetett át, s tárgya csekélyebb, hogyszem e rovat nagy költségét megérdemelje, s miután Koos ur egy a egyház iránt, melynek buzgó és ön feláldozó pástora, valamint szép tollával az irodalom terén több érdemet szerzett magának, hogy sem szüksege volna e személyes vitát csak egy percig is folytatni: reméljük, hogy nem kívánandja tőlünk feleletje közreadását.

+ A provisoriumra vonatkozólag, mint Bécsből írják, legközelebből fontos határozmányok közzé tétele várható.

+ Bécsből távsürgönyözik, hogy a lengyelek belebhezése megszüntetett; az internáltak legnagyobb része már tul van az austriai határokon. Langiewicz szabadon bocsátott.

+ A Bécsben és Berlinben, ott gróf Mensdorff és b. Werther, itt Bismark és gróf Károlyi közt folyt bizalmas tárgyalásokról írják, hogy gróf Károlyi előbb, az Austraia oly közelről érdeklő németországi hangulatra mutatva, a tárgyalásokat legkomolyabb módon folytatni van utasítva. Ha ez sem használna, akkor nem Bécsből Berlinbe egy magas személyiség a német nagyhatalmak közti egyetértés fentartására a végkísérletet is megtenni, mint a melyet a berlini kabinetnek eddigi politikája mellett maradása bizonyosan nagyon megingatna. Ha mindezen lépés sikertelen lenne, akkor érkezzen el Austraia nézve azon pillanat, melyben ezen eshetőségekre már eleve fontolóra vett utat kellene megkezdnie

+ A „M. S.“-nak írják Bécsből: Képviselői körökben általános az a hir kering, hogy a kormány 18 millióra fogja kitézni a letörlendő összeget, de nem egy évre, hanem kettőre. E szerint kilencez-kilencez millió jutna egy évre. Hogy mily hatást tett e hir képviselői körökben, közelebből le sem kell irni. Kilencez millió, míg Giskra csakis a katonai költségetésből 19 milliónál többet kíván törlni. Egyébiránt a legközelebbi napok tán mégis kiderítik, mennyit állít a kormány a pénzügyi bizottság 25 milliójával szembe.

+ Tragikomikus papválasztásról értesítik a „Hont“ az alsófehérmegyei Pókafalváról. Megtörttven a görög-nemegyesült papi állomás, az illető esperesség által kiküldetett a hely szinére Parthenie Pascu papjelölt, hogy értekezze az egyház közönségével az illető állomás végett. Ennek folytán a közönség pártokra szakadt: némelyek a kiküldött papjelöltet kívánták lelkészül megtartani, míg mások hatalmassan ellenkeztek, mondván, hogy majd kapnak ők tetszés szerinti papot, nem kell nekik octroy. Ebből nagy korteskedés kerekedett. A papjelölt pártja nagyban folytatta működését tagjai szaporítására; némileg sikerült is. Mit látva az ellenzék, egy még nem hallott módon akarák magukat megbuzosítani a tulnyomó többség ellenében, s egyszersmind a papjelöltet elriasztani az egyháztól. Ugyanis éjen át, midőn az ellenfél csendesesen szendergett Morpheus karjai között, behatoltak azon istállóba, melyben említett papjelölt lova volt bekötve s a szegény párnak levágták sörényét, farkát tövéből és füleit. Másnap reggel nyergelni akar a papjelölt, be is ment az istállóba; de kevésbe mult, hogy hanyatt nem esett, látván lovát ennyire elesültva. A tettes hallgat. Azonban a nyomozás foly. De hát aztán ki lett a pap?

+ Budán a napokban fogták el Schwarz János nevű bankhámisítót kedvesével. Az elfogatás a bécsi rendőrség megkeresése folytán történt. Sch. 22 éves, elegáns külsejű, azelőtt Bécsben lakott. Kedvese egy pozsonyi kardalnok. Sch. százaz s tizes bankjegyeket hamisított, kézrekerítésére a nemz. bank 500 frt jutalmat tűzött ki. Midőn Budán a városkapitányság meglepte, oly zavarba jött, hogy bűnét azonnal bevallá.

+ Bécsből írják a mult hó végéről, hogy a

ministerium és a reichsrath alsóháza közötti vita békés kiegyenlítésére kevés a kilátás. Schmerling ur duzzog s két nap óta leghebbe híveit sem fogadja. Híresztelik, hogy az alsóházban a februári alkotmány revíziójára végleges javaslatot akarnak tenni. Egy alkotmányozó gyűlés eszméje is előtérbe lép újra, sőt ministerváltozásról is hírek keringnek, mely híreket azon reménnyel terjesztik, hogy a ministerváltozás politikai rendszerváltozással van kapcsolatban.

+ A galicziai ostromállapot iránt jövő hétre várják a ministerium nyilatkozatát, különben az korán sem az ostromállapot megszüntetését, csak néhány tetemes könyvitést fog hirdetni.

+ A közelebbi hófergetegekről Szegeden s vidékén írja a „Sz. Híradó“ febr. 26-án: A nagy hóvihar — minőre e vidéken régóta nem emlékeznek — s mely több mint 36 óráig szünet nélkül dühöngött, sokáig emlékeztetést teszi az 1865-diki farsangot. Nagyszerű látvány volt az, az ugynevezett borszasztón szép. A hófúvatagok néhol ölnyi magasságra nőttek s a közlekedés, kivált a szűkebb utcákban, eleintén majdnem a lehetetlenséggel volt határos s még most is elég dolgot ad embernek és háromnak egyaránt. Csak ily borszasztó zivatarban történhetett meg azon ritka eset, hogy még a halottakat sem lehetett kivinni nyugvóhelyükre, a kálvária kápolnában tetették le másnapig. A vaspályát csak tegnap tétetett járhatóvá s csak tegnap érkezett meg a szerdai pécsi vonat, miután két napig Szatymázon rekedt, minek azonban nem csak a hófúvatag, hanem azon másik balkörmény is volt okozója, hogy Szegedről szerdán éjjel, a borszasztó fergeteg dacára, a tehervonat megindult s a Csizsár-tanya közelében a hóban fönakadván, sem előre, sem hátra nem mehetett. Innen s Szatymáz részéről több mozdony s több száz ember birkozott a hóval, míg a vonalt közlekedésképesé tethették. Az utasok a szatymázi állomáson két éjt s két napot töltöttek, képzeltben, hogy nem a legkedvezőbb állapotban. A vasuti tisztviselés azonban, dícséretére legyen mondva, mindent elkövetett az utasok gonosz helyzetének lehető könnyítésére, különösen gondoskodott, hogy élelmiszerekben hiányt ne szenvedjenek; a szatymázi állomás hivatalnokai czombig érő hóban járta össze a közeli tanyákat, füstölt kolbászt s egyetmást requirálván, míg később a félegyházi állomás vendéglőse hideg étkek szállítmányával megérkezett. — Mint halljuk, a Bánáthban Becsekerek és Temesvár tájékán a hóvihar még az itteninél is nagyobb lett volna. A vasuti közlekedés lefelé egészen az Anina völgyéig meg volt szüntetve, miután Oroszlámos, Gyertyámos, Fehértemplom és az Anina tájékán mindenütt egy-egy vonat volt elakadva. Az első vonat innen Temesvárra 25-én 5 órakor indult. Fájdalom, a hóvihar által a vasuti közlekedésnél okozott zűrzavar nem mulatott el komoly szerencsétlenség nélkül. A fönnebb leírt fönakadások elhárítása s az említett tehervonat elvontatása végett még azon (szerdán) éjjel 3 legerősebb mozgony jött le Czeglédre. Daczára, hogy a fönakadás helye tudva volt, s a mozdonyvezetőt a tájat ismerték, még sem tudták kikérülni a veszedelmet, mert a sötétben s a nagy viharban, mely a főkavart havat szemek közé szórta s a jelező lámpákat eloltá, csak akkor vétek észre a fönakadt vonatot, midőn tőle már alig 10 ölyi távolságra voltak, s így minden erőlködésük, a gépeket megállítani, füstbe ment. Az összerúgózkodás megtörtént. A tehervonat mozdonya s az érkezettek ketteje tetemes zuzásokat szenvedett; az ugynevezett tender egyik mozdonyra vetetett, a tehervonathól egy málbáskosi forgácsokra széttört, az utána következő kocsi pedig, melyben 40 hóhányó munkás volt, szintén egy másik kocsihoz dobott, azonban a benne levőkre nézve oly szerencsésen, hogy egy sem sértült meg. Csupán egy halottáldozat esett, a tehervonat fűtője, ki egy kocsi tetéjére vetetvén, halántékán oly erős zuzás érte, hogy a reggeli órákban a kórházban, hóvá behozták, meghalt. Mint mondják, özvegyet s több árva hagyott hátra.

+ A manheimi „vándor-kaszinó“ szétveretéséről a „Pfälzer Ztg.“ következő részleteket közli: Mannheim, febr. 23. Tegnap a szinházi nagy teremben a városi polgárok nagy száma gyűlést tartott. A polgármester mint elnök visszapillantást vetve az 1850-iki alapítványra és azon mozgalmakra, melyeket a katolikus klerus a nép közt támasztott, áttért az iskolai törvényre, s mondá, hogy az ellen igazgató „vándor-kaszinó“ Manheim városát is meg akarja tisztelni látogatásával; de ő egy perezig sem kételkedik, hogy a katolikusok ez ellen ünneppélyesen tiltakozni fognak, s nem türik, hogy „a kaszinóurak egy cicsábitott, mindentinnen összerúgóditott értetlen tömeg nyilatkozatát a katolikus lakosok nyilatkozata gyanánt kiadni merészkedjenek.“ Ezen törekvés a kormány ellen van intézve. Ugyanekkor ez ügyben fölrát szavaztatott meg a bádeni uralkodó nagyhercegehez. Ma mint egy 3000 embernyi tömeg gyűlt össze, s a jezsuita-egyház ajtaját rendőr katonák szállták meg. A vándorgyűlés tehát itt meg nem tartatott. A főtéri templom szintén el volt állva, s más nagyobb helyiséget nem lehetett kapni. A néptömeg és az ifjuság nyugtalanul várt a kaszinóra és a „papokra“, s midőn egy pap jött, gúnykiáltásokkal fogadták. Végre két lelkész a jezsuita-egyházban tartván, ezt a nép a kitörés jelének vette, s roppant kiabálás

között ment ezen egyház fele, onnan pedig Ludwigs-hefenbe, miután a jezsuita-egyházba a papok be nem mehetvén, arra vették útjukat. A rajnai hidhoz érve, kitört a tömeg gúnyja és sértegetése, az ilvestheimi öreg dékán után köveket vetettek, s a vámbáza kellett menekülnie, mig nem egy rendőr oltalma alatt kocsi tovább ment. A kocsi megvizsgáltattak; jaj volt annak a kocsinak, melyben pap ült. „Nem kellene nekünk a papok, Mannheimban semmi szükség rájuk! Nem a Rajnán keresztl, hanem a Rajnába velük!“ Ily kiabálások voltak hallhatók. A tisztességesebb kiabálók sajnálják, hogy nincs hó, hogy azzal hajgálhattak volna. A „vándor-kaszinó“ nagy része az alatt a hidon át Ludwigshefen felé bajor területre menekült, s a Dauth-féle teremben gyűlt össze. De mielőtt valamit határozhattak, megjelent a bajor kir. rendőrbiztos, s kijelenté, hogy mint külföldiek, csak a kir. kormány engedelmével tarthatnak gyűlést. Erre a kaszinó eloszlott.

+ A manheimi események fölül a kalsrubi hivatalos lap következő cikket hoz: Az ultramontan párt ma délután igazgató-gyűlést kísérlet meg létrehozni. Az igazgató biztomány utasítása folytán a nap folyamán a kisebb-nagyobb csoportok érkeztek a városba. Az egyleti törvények értelmében a középületek nem engedettek át neki gyűllyhelyül. A magán helyiségeket azok birtokosai szintén megtagadták tőlük. Azon kísérletet, hogy „kaszinó-czéllokra“ a jezsuita-egyház használják, a hatóság gátolta meg. A hatóság megmondott és méltóságteles magatartásának köszönhető, hogy a gyűlés rendezőinek igazgatási nagyob kicsapongásokra nem vezettek. A rendőrség közbeletétele sikerült a vezetőkhöz közzé vegyültek, a lakosság fölnudulásától meg védeni. Mint halljuk, minden olyan kísérlet ellen, hogy a közrűd megzavartassék, a legszigorubb parancsok voltak kiadva.

— Kimutatás a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet forgalmáról február havában 1865.

Bevételek:

Pénztármaradék a m. hórol	3,373 ft 22 kr.
53 új tag 99 részvény után 5 ft	495 „ — „
Havi, rendes és rendkívüli betételek	15,953 „ 74 „
Könyvdíjakban	53 „ — „
Kamat, provisio és váltódíj	2,231 „ 36 „
Bélyegdíjakban	128 „ 10 „
460 tag által visszafizetett kölcsön	122,385 „ — „
A bevételek összege	144,619 „ 42 „

Kiadások:

463 tagnak kölcsön	128,430 ft — kr.
Tisztviselők fizetése	181 „ 34 „
Irodai kellékek	83 „ 27 „
Bélyegre	120 „ — „
Kamat	9 „ — „
Tőke visszafizetés	14,278 „ 64 „
Pénztármaradék	1,516 „ 47 „
	144,619 „ 42 „

Kolozsvárt, február hó 28. 1865.

Tauffer Ferencz, Gelteh János, Wagner Frigyes, igazgató, könyvvezető, pénztárnok.

Értékesítés. Utóbbi számunkban a „Nyilatkozat“ alatti glossában hibásan áll „igérvényekre“ e helyett „sorsjegyekre.“

Politikai hírek.

Austria. Peschiera, febr. 19. Az emigransok elleni intézkedésekből kifolyólag oda lönek utasítva a határrendőri biztosságok, hogy a helytartó különös engedélye nélkül semmi kivándorlót egyént se bocsássanak át a határon.

Bécs, febr. 28. A mai „Presse“ írja: A pénzügyi körökben bírlék, hogy a ministerium a pénzügyi biztomány csütörtöki ülésében a kiadásokból törölendő összeget, mely a 18 milliót meghaladná, tudtul adja, de az egyes ressortokban teendő leszállításokat nem fogja közleni.

Franciaország. Páris, febr. 27. Chigi herceg el fogja hagyni a francia fővárost, és ugyan a nuntiushoz közel álló egyének állítása szerint, a herceg a bécsi udvarhoz fog küldetni. Az ellenzék a törvény-testület fölrítati vitája alkalmával javaslatokat teend Rómára, a párisi helyhatóság választására, az általános szavazási jog s a hadseregnek 100,000 emberrel való csökkentése tárgyában, s indítványozni fogja, hogy az amerikai unio északi részének a rabszolgaság eltörlése alkalmából szerencsekívánat fejeztessék ki.

A „Constitutionnel“ hamburgi levelezést közlendő holnap, mely határozottan a hercegségeknek Poroszországhoz való csatlását s Észak-Schleswignek Dánia részére való átadását javasolja.

Olaszország. Turin, febr. 24. Turin lakói 23-án már a hajnali órákban nagy mozgalomban voltak; az egész ut az indóháztól a kir. palotáig zsufolva volt emberekkel. A nemzetörség 1 óra felé foglalta el helyét; egy része az indóháznál, más a Via Nuován, más ismét a palotatérren volt felállítva. A küszégtanács Rora polgármesterrel 10 kocsi ment a király elé. A ministerek, mindkét kamra küldöttsége, törzstisztek és magasabb tisztviselők szintén várakoztak a vasutnál. Aosta és Carignan hercegek 2 órakor külön fogaton mentek a vasúthoz. A vonat 2 óra után érkezett. A nemzetörség zenekara játszott. A nép nem is várta, míg a királyt meglátja; az éljenzést még a vonat érkezése

előtt megkezdé s minél inkább közeledett, annál lelkesebbé vált az üdvözlés s nem szünet meg, míg a palota kapujában el nem tünt a király. Victor Emanuel polgári öltönyt viselt s nagyon meg volt indulva; utjában kétszer megállt és kérvényeket fogadott el. A kocsiiban Amadeus herceg ült mellette ezredesi egyenruhában. Midőn a király palotájába érkezett, a nemzetörség a palotatérre gyűlekezett s a királyi erkély alatt ellépett, melyen a király a két herceggel, a polgármesterrel s a ministerekkel megjelent. A nép szakadatlanul kiált: „Éljen Victor Emanuel! Éljen királyunk! Éljen Olaszország király! Az ünnepeket kénytelen volt a sok üdvözlötés miatt folyvást kezében tartani kalapját. Este a fényesen világított szinházat látogatta meg. Az egész fogadás családias színezetű volt inkább, mint látványosság. A király San Rossore kastélyából febr. 16-án meglátogatta volt Pisát s nagy lelkesültséggel fogadtatt. A város legelőkelőbb polgárai s a munkás egyletek kísérték el az ünneppélyesen kivilágított szinházba, ahol zajos örömradiállal üdvözlötett. Turinból az egyes ministeriumok átköltöztetése Florenczbe sokkal gyorsabban fog történni mint eddig feltették; a közköztársi minister már egészen átköltözött; s néhány nap múlva követni fogja a külügyi ministerium. A kereskedelmi minister körlevelé által tudatja, hogy a kereskedelmi ministerium april 1-én már egészen Florenczben lesz, s ott folytatja teendőit. A belügy-ministerium személyzetének legnagyobb része már át lesz Turinból költözve május 10-én.

Hir szerint Lamarmora három napig időzött Rómában, s értekezett a francia parancsokkal. A hir első része aaptalan, de az értekezet, irásban talán megtörtént, s a „France“ is említi. Azt mondják, a trónbeszéd „nem sokára“ kifejezésének értelméről volt szó, habár nem csak erről. Minden esetre komoly figyelemzés a papához.

Turin, febr. 26. A király a turini eseményekre vonatkozólag amnestiát irt alá. Ma a corson jelent meg, s nagy lelkesedéssel fogadtatt.

Németország. A legújabbán Bécsbe intézett porosz sürgöny visszautasítja Austria azon követelését, mely szerint Augustenburg herceget kellett volna az elbei hercegségekbe ideiglenesen beiktatni. A „Weser Ztg.“ szerint Poroszország Németország érdekét tartja szem előtt, s ezért, a hercegségekben állítandó száraz- és tengeri telepeket úgy kell rendeznie, hogy a magot oly földbe vesse, melyen később arathasson is. A félhivatalos „Ostr. Ztg.“ a sürgönyt nem találja vigasztalónak. A „Wien. Abendpost“ a keserű irt a hitelesség kétségbe vonásával akarja enyhíteni. A „Kreuz Ztg.“ a német szövetségre czélzólag így szól: „hátha Poroszország azt találja mondani: én nem ismerem el azt, kit te elismertél, s én már birtokban vagyok — mi történik akkor?“

Törökország. A porta viszonya Persiához igen feszült lábón áll; oka, hogy a vámtarifa az európai hatalmakkal szemben módosított, mig Persiával szemben változatlanul tartatott. Most több visszaélések fordulván elő, a porta tudtára adatá a persa kormánynak, miszerint elhatározta magát — azon esetre, ha az új tarifát három hónap alatt el nem fogadná — a török alattvalók részletes kereskedését Persiával és Persiában egészen megszüntetni. A három hónap már nem sokára lejár, s Persia semmi jelét nem mutatja, hogy kész magát a diván kívánságához alkalmazni. A hangulat itt nagyon ingerült s az európai diplomatáknak fáradságukba fog kerülni ezen viszálykodás lecsillapítása.

Spanyolország. A bérni „Band“-nak így irnak Madridból: Az egész világ a tavaszszal kitörendő népfelkelésről beszél. Ha a hadsereg ellene lesz, nagy vérontást von maga után, a nélkül, hogy a dolgok fenálló rendét megbuktatná. A kormány készül. Azt hiszi, hogy a madridi helyörség bű marad a királynőhez. Az 18,000 emberből áll, kik közt oly válogatott ezredek vannak, melyek soha sem vettek részt fölkelésekben. Az adó előleges fizetése oly ellenzésre talált, hogy egy marquis, ki spanyol grand, ezt mondta számos társaság előtt: „Nekem 25,000 piastert kelleme fizetnem; mint hogy pedig pénzem nincs, nem fizetek, ha pedig executio jó, a szomszéd nép puskaövéssel fogja fogadni.“ Ebből lehet megmagyarázni az illető törvényjavaslat visszavételét, s Barzanallana pénzügy-minister visszavételét, a ki rövid idő alatt meg tudta nyerni Spanyolország külföldi hitelezőinek bizalmát. Már most bevárando, valjon az adó előlegezési törvény visszavonása s a királynő által az államkincstár érdekében tett áldozat eltávolítandja-e a forradalom fenyegeté s zörnyetegét?

Schweiz. Bern, febr. 18. A szövetségtanács a lengyel kérdésben ezeket határozta: 1) A szövetség azon segély pénz adása, mely az 1864. sept. 23-iki határozat által a kantonok pénztárainál menekült lengyelek ellátására jóváhagyott, megszünik: a) 1865. martius végével azon lengyeleket illetőleg; kik 1861-iki december vége előtt érkeztek; b) 1865-iki május végével minden más lengyel menekültet illetőleg. 2) Ha egyes kantonokban a kanton segélyezés előbb szünik meg, a szövetségi segélyezés is ugyanakkor veszi végét. 3) A szövetségi igazságügyi és rendőri osztály felbaltalmazott, oly esetekben, melyekben a kantonok részéről felebaráti okoknál fogva, vagy más tekintetek figyelembe vételével a fönnebbi határidőkön

mul még segélyt rendelnek, hogy a szövetségi segélyt szintén fizessék továbbra is. stb. A szövetségtanács eddigelé a lengyel menekültek szállítására s elhelyezésére 46,000 frankot költött, s hasonló czélokra jóval többet adtak ki a kantonok.

Belgium. Brüssel, febr. 25. A belga képviselőház 24-ki ülésében a belga-mexicói expedícióra vonatkozó kérvények e tárgynak újabb s az előbbinél még elkeseredettebb megvitátását okozta. A tárgyalás nagyon viharos volt, s egy ideig a ministeriumot a ház minden oldaláról ostromolták interpellatiókkal; a ministerek padja vádoltak padjához hasonlóan. Mig Frère a legbüdegebb közönyösséggel szólt a mexicói expedícióról, addig Rogier és Chazal égig magasztalták a belga hősöket, kik a király leányát védelmezendők, a tengeren is átkeltek. Guillery fölfogva e szavakat, a belga származás és belga függetlenség nevében tiltakozott, hogy szabad ország fia idegen ország és nemzet ügyébe és függetlenségébe avatkozzanak; szónok a ház nagy tetszésére világosan kimondá, hogy a mexicói szabadságharcosokkal rokonszenvez. A ház azután a két kérvénynek a bel- és igazságügyi ministerhez való utasítását szavazta meg.

Amerikai Uj-York, február 17. Sherman tábornok átkelt az Edistone folyamon s Orangeburgig előnyomult Branchewilletől északra.

Wilmington ellen a hadsereg és hajóhad együttesen működik. Grant Hatsers Rm mellett állását erősíti. Fessenden pénzügyér 600 millió dollárnyi kölcsönt javal.

Ujabb. Bécs, mart. 1. A „Wiener Abendpost“ írja: A lengyelek internálása megszüntetett, a legtöbb internált lengyel már átkelt az osztrák határon: Langiewicz szabadon bocsátottat.

A „Presse“ ugy értesül, miként készen voltak ugyan a bécsi külügyi kancelláriában tulságos követelésekre Poroszország részéről, de oly tulságosokra nem, mint a minők a porosz válasz-sürgönyben foglaltatnak.

— Páris, febr. 28. A „Moniteur“ forma szerint megczáfolja azon hirt, hogy a veracruzai málbahajó ros híreket hozott volna Mexikóból, s hogy a nem-politikai lapok bélyegadó alá vettettek. A császár „Julius Caesar“-jának kiadója, Plon, hirdeti, hogy „Caesar története“ a jövő hét első napjainál előbb nem fog megjelenni. Az „Opin. Nat.“ egy communiquéé tesz közzé, melyben előterjesztetik, hogy milyen jótékony volt Franciaország a lengyel menekültek irányában, — feleletül a nevezett lapban e tárgyban elősorolt panaszokra.

— London, febr. 27. (Éjjel.) Az alsóház mai ülésében Verney megkérdi Layard államtitkártól, valjon képes-e felvilágosításokat adni a hercegségek kérdésének jelenlegi állapotáról, s valjon Russel lordnak január 17-kén kelt s a continensi lapok által gyakran emlegetett sürgönye hiteles-e? Layard válaszolja, hogy sem ilyenm, sem ehhez hasonló sürgöny nem iratott, és el sem küldetett.

— New-York, február 18. Shermann előcsapata megérkezett a Congarce folyó déli partjához, Columbia közelében; a déliek az északi parjon táboroznak, közel csatára van kilátás.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Nyiltér.

Nyilt elismerés. Melynél fogva a gergyó-szárhegyi és ditrói községek, ugy az olvasó közönség, mint a méltányosság érdekében indíttatva érzik magukat ezennel nyilvánosságra hozni, hogy a borszéki főkút vizének, mely három csorgóján még a mostani haszonbérlet alatt is egy időig 24 óra alatt körülbelül 8,000 kupa borvizet adott, mult septememberben azonban már 5,815 kupa lepadott vala, helyreállításában a firdő biztomány balánbányai bányanagy Herlich urnak geologiai s vegytani, brassói polgári mérnök Frithbeck Károly urnak pedig mérnöki s techniai tudományos munkásságát igénybe vehetni szerencsés lévén, s ennek nyomán utóbbi egész a mult évi october hó folytában a munkát saját személyes vezetése alatt bevégeztetvén, a más irányba szakadt eredeti jeles ásványos forrásokat a föld alatt idegen vizektől elválasztani, s a főkútba állandóan visszavezetni oly képpen sikerült, hogy a kút attól fogva 4 csorgón önti ki a borvizet, melyből 24 óránként 11,000, mondva tizenegyezer kupa víz tölthetik meg, s minőségre nézve is a Herlich ur intézése alatt tett vegytani kísérlete szerint a víz még jelesebbnek találtott. És ezzel vezetett t. cz. urnaknak jutott az az érdem is, hogy mig némely experimentálók egykor furásokkal akartak a kútnak eret vágni, t. cz. urak addig az ész és természet örök törvényeit követték ezen nem kisserű feladat dícséretes megoldásában, s a forrás vizeinek a föld alatti megismerését is most már lehetővé tették. Fogadják azért mindketten a fennirt tulajdonosok öszinte méltánylását és elismerését.

Kelt Szárhegyen, febr. 16-kán 1865.

Bajkó Mátyás, ditrói bíró.
Csengő Lajos, szárhegyi bíró.

BÉCSI BÖRZE február. 24-kén 1865.

Table with columns for 'Államadóság', 'Adott ár', 'Tartott ár', 'Elsőbbségi kötvények', 'Részvények', 'Záloglevelek', 'Földtelepmentesítési kötelezvények', 'Sorsjegyek', and 'Váltók (devisek) három hónapra'. It lists various financial instruments and their market values.

Á t n é z é s e
a kolozsvári levél- és szekerposta indulásának s érkezésének.
Indul a levélposta:
Magyarban és külföldre naponként déli 12 órakor.
Szerben, Brassó s Oláhországba naponként d. n. 5 órakor.
Maros-Vásárhely felé naponként d. n. 5 órakor.
Lengyelhon északi felé, vagy Bukovina- és Moldvába
Csernovicz felé, valamint Választ, Dézs, Nagy-Bánya- és Beszter-
terezére naponként estli 6 órakor.
Debreczen felé Zilahon és Szilágy-Somlyón át: N-Károlyra na-
ponként délután 3 órakor.
Mocsra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton délután 3
órákor; egyéb napokon esti 6 órakor.
Kolozsra kedden, csütörtökön és szombaton déli 12 órakor.
Érkezik a levélposta:
Magyarban- és külföldről, névszeint: Bécsből, Pestről, Kassáról,
Szegedről, Temesvárról, Aradról, N-Váradról naponként 2-3 óra tájban.
Szerben felől, Brassóból, M-Vásárhelyről, Abrudbányáról, Zalath-
náról, Temesvárról és Tordáról naponként reggeli 8-9 óra közt.
A Csernovicz felől jövő s ezzel egyesült nagy-bányai levél-
posta naponként reggeli 6 órakor.
Debreczen felől Sz-Somlyón át naponként reggeli 6 órakor.
Mocsról naponként reggeli 6 órakor.
Kolozsról kedden, csütörtökön, szombaton délelőtt 10 órakor.
A szekerposta indul:
Bécs, Pest és Nagy-Várad felé naponként déli 12 órakor.
Szerben és Brassóba sba. naponként d. n. 5 órakor.
Maros-Vásárhelyre naponként d. n. 5 órakor.
Csernoviczra, Beszterezére, Dézsre naponként estli 6 órakor.
A szekerposta érkezik:
Bécs, Pest és Nagy-váradról naponként d. n. 2-3 óra közt.
Szerbenből s Brassóból naponként reggeli 8-9 óra közt.
Maros-Vásárhelyről naponként reggeli 7 órakor.
Csernoviczról s Beszterezéről naponta reggeli 6 órakor.

A Biasini gyorskocsi indul:
Kolozsvárról Nagy-Váradra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton dél
11 órakor.
Nagy-Váradról Kolozsvárra, hétfőn, szerdén, pénteken, vasárnap, a vonat
érkezte után. - Szállítási díj 8 frt 40 kr.
Kolozsvárról Brassóba kedden és pénteken reggel 4 órakor. - Szállítási díj
Tordáig 2 frt 10 kr. N-Enyedig 4 frt 38 kr. K-Fejérvárig 6-frt 56 kr. Szászsebe
sig 7 frt 35 kr. Szerbenig 10 frt 40 kr. Brassóig 18 frt.
Brassóból N-Szerben kedden és pénteken reggeli 3 órakor.
N-Szerbenből Kolozsvárra szerdén és szombaton reggeli 8 órakor.
E vonalokon gyorslovak is kaphatók minden időtáiban.
Alsó ausztr. mérő: vagy is két nagy véka.
Erdélyi
piaczi árak:
Beszterce február. 14. 300-220 180 - 72 240 10
Brassó febr. 17. 334 192-180 200-172 102-90 268 11
Dézs 14. 270-240 150-140 - 75-70 200-190 9
K-Fejérvár 11. 348-348 200-200 - 130-130 150-150 12
M-Vásárhely febr. 23. 426-340 226-200 - 116 266 11
N-Enyed 23. 360-330 240-220 - 120-90 160-140 11
Szamosújvár 20. 250-230 140-120 - 80-70 160-140 12
Szászváros febr. 18. 360-340 220-200 - 130-124 180-170 12
Sz-Régen 16. 330-300 210-180 150-140 80-76 240-170 11
N-Szerben 21. 347 233 - 120 240 13
Sz-Udvarhely 21. 390 165 - 82 300 12
Torda febr. 18. 266-240 146-140 120-115 85-80 160-150 12
Gabonaár Kolozsvárt mart. 2-kán 1865.
(Tételező mérték osztrák értékben.)
Tisztabúza 2 frt 50 kr. Elegybúza 1 frt 90 kr. Rozs 1 frt 50
kr. Árpa - frt 80 kr. Zab - frt 70 kr. Török-búza 1 frt 32 kr.
Pityóka frt - kr. Marhabús 13 kr.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.
Szám 1561. 1864.
jogi
Hirdetmény.
Ns. Aranyosszék törvényszéke részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint fo-
lyó év mártius 31-én reggeli 10 órakor a törvényszék iródjában Incedi
Sámuelné szillettet Mohai Katalin hagyatékához tartozó 16,002 oszt. ért. forintra be-
csült, Alsó-fejérmegyében, Szent-Benedeken fekvő következő javai u. m. egy tágos
kiterjedésű udvar telek, a rajta lévő udvarlakházzal, és gazdasági épületekkel, úgy
szintén a hozzá tartozó szántókkal, kaszáló rétekkel, jól beállított szőlőkkel, erdő-
vel, legelőkkel és koresmai jogokkal nyilvános árverezés útján örökön el fognak a
többet ígérőnek adni.
Venni szándéklók a fennirt becsár után 10% bánatpénzt tartoznak letenni, ad-
dig az árverezéshez nem fognak bocsátatni. A többi árverezési feltételek, itten a
rendes hivatalos órákban megtekinthetők. Továbbá: a venni szándéklóknak maguk
tájékozásul tudniuk adatik, hogy a fenn leirt javak öszvesen 258 cat. hold és 913 □
ól kiterjedésűek.
Ns. Aranyosszék törvényszékétől, Felvinez februárius 27-én, 1865.

NEK HIVATALOS.
(65) (1-3)
A berlini gyógyszerész Daubitz R. F. által a legjobb gyomorerősítő és
vértisztító növényekből készült
DAUBITZ R. F.-féle
NÖVÉNY-LIQUEUR,
jóltevé hatása végett, főleg az emésztésre, s az általt okozott rendes vér-
képzésre, orvosok és emésztőlők magának osztatlan elismerést vivott ki.
Elismerő irat.
DAUBITZ R. A. urnak helyett.
Legnagyobb örömben tudatom önnel, hogy növény-liqueurje nemcsak nő-
met, hanem engemet is sokéves bajunktól, mely étvágyhiány, gyenge
emésztés, a fő iránti vértolulás és székdugulásból állott, előhaladt ko-
ronkban tökéletesen megmentett. A midőn ezért önnel köszönetet mondok, ké-
rem önt sokak érdekében, hogy e fényes eredményt nyilvánosságra
juttassa. Kész vagyok ez iránt bárkinek szóval pontos felvilágosítást adni.
Bécs, 2 dít november 1864
tiszteletje
ALBERTH ANTAL és neje,
Stadt, Himmelpfortgasse 6.
Hämorrhoidalis bajok ellen csak a DAUBITZ R. F.-féle növény-
liquort, Berlin, Charlottenstrasse 19, ajánlhatom, mivel használása következté-
ben atól csaknem végképen megmenekedtem.
Hammerstein.
MANTEUFFEL A.
lovag, jószág birtokos.
E liqueur főrártára egész Ausztriára nézve van Bécsben Daubitz C.
A-nál, Herrengasse N° 6 s a felhatalmazott raktárosoknál Kolozsvárt és
Dézsen Tauffer Jozsefnél, Szászvároson (Broos) Német Vilmosnál.
Egy palack ár 1 frt o. ért.

(66) (1-3)
Belsőközép-uteza szegletén 414 szám
alatt a felső emeletben 4 vagy 6 szoba
kibitorozva, akár anélkül több évekre
bérbe kiadó. Értekezhetni helyt tulajdo-
nos Szappanyos Miklóssal.
(57) (2-3)
Haszonbéri hirdetmény.
Gróf Bánffy Miklós ur ő nmitóságá-
nak Bencezidán a Szamos folyón lévő hat
kőví felső lisztelő malma a gróf
Bánffy József és báró Bánffy László fele
Bencezidai jószágok utáni koresmai jogok-
kal, s az ezekkel kapcsolatban lévő három
fogadó házzal együtt, folyó 1865-ik év má-
jus 1-ő napjától kezdve négy egymásután
következő évekre haszonbérbe adandó.
A feltételek felett értekezhetni ügy-
véd Rucska Jánossal Kolozsvárt
b. hidutezában, 293 számú háznál.

(55) (3-3)
Haszonbéri hirdetmény.
Báró Radák Ádám ő méltóságának
Radnót és Kutyfalva közt, ez utóbbitől
mintegy kétszáz ölnyi távolságra fekvő jó
karban lévő vendégfogadója, közvetlen
a fogadó mellett 64 hold tagosított szántó-
val, melyből a jelen évben 7 hold
lőhere leend kaszálható, bent Kuty-
falván egy csinos udvarházzal és gaz-
dasági épületekkel, három vagy hat évre
is haszonbérbe kiadandó. Értekezhetni fe-
löle bérmentes levélben, vagy szóval M-
Ludas, Ozdon BEDE MOZSEL.
Ozd, februárius 23. 1865.

(58) (2-3)
Haszonbéri hirdetmény.
Kolozs megye Mező- királyfalva
községben egy 380 hold, részint szántó,
részint kaszálóból álló első osztályú jól
rendezett birtok, hozzá kényelmes udvar-
lakkal, gazdasági épületekkel, igás marhá-
kkal, koresmárlási javadalommal, két kis-
sebb és egy országút melletti nagy ven-
dégfogadóval, ilendő biztosíték mellett
négy, vagy hat évekre 1865-ik év Szent-
györgy napjától kezdve haszonbérbe adatik.
Ertekezhetni személyesen vagy bérmentett
levelekben Marosvásárhelyt Jeney
Albert gyógyszerész urnál.

(59) (2-3)
Egy a magyar óvári
gazdasági tanfolyamot kitűnő szorgalom-
mal és jó eredménnyel elvégzett magyar
ifjú, ki egyszersmind gyakorlati ösmere-
tekkel is bír, magyarul, németül és
tótul beszél, kíván valamelyik uradalom-
ban képzettségének megfelelő biztos alkam-
mazást nyerni. Bővebb értesítést Mentik
Jánosnál Bellatinzon (u. p. Pest,
Csáktornya) szerezhetni.

(63) (2-3)
Egy közép idejű nőtlen
gazdatiszt,
ki Magyarországon 12 évig váltó gazdál-
kodást rendezett és folytatott erdészeten
és kertészeten gyakorlatilag jártas, kellő
bizonyítványokkal ellátva, s szükség ese-
tében biztosíték mellett, Erdély nagyobb
birtoku urnál alkalmazást keres. Értekez-
hetni bérmentes levél által V. G. x. y. Ko-
lozsvárt N° 330. Nagyhiduteza.

(64) (2-3)
Kolozsvárt külközép utczában a 7-ik
számú szép kiterjedésű telek, több osztálya
kőház, kamara és színekkel, ellátva, vete-
ményes kerttyével eladó. Értekezni lehet
felölle helyben lakó biztossával a tulajdo-
nosnak.

(61) (2-3)
Eladó birtok.
Hunyadmegyének Pusztakalan helységében a Hátzegi csinált mellett a Sztrigy
térsgében, Szászváros, Déva, Hátzegtől 2, Vajdahunyad és az építendő Arad-
vinczi vasut Piskii állomásától 1 mérföldnyi távolságra, van egy körül-belől 200
holdnyi szántó és kaszálóból álló, kizárólagos koresmai joggal bíró, terjedelmes ud-
vartelekkel, jó állapotban lévő kőből épült udvarházzal, gazdasági épületekkel, gyil-
mölcsös és veteményes kerttel ellátott jószág eladó. A folyamatban lévő legelő elktü-
lönítés keresztül vitelével növekszik még e birtok mintegy 40 holdnyi területtel. A
nevezett jószághoz tartoznak még Kis-Okloson és Felső-Nádasdon jó mivelés alatti
alloidiális szőlők és koresmai jogok, ugy viszont Kitiden és Bosorodon erdő részletek.
Ertekezhetni a vásár iránt tulajdonos g. W. A-val, utolsó posta Szamosújvár.
STEIN JÁNOS
könyvkereskedésében Kolozsvárt, Harmath Józsefnél Tordán, Wit-
tich Józsefnél Maros-Vásárhelyt, Dobray Nándornál S-Udvarhelyt,
Barthos Domokosnál S-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyeny-
den, Sindel Károlynál Brassóban k a p h a t ó:

Kolozsvári nagy Naptár
1865-dik évre.
Szerkesztette K. PAPP MIKLOS. Ára 1 frt o. ért.
Magyar-német kepes ABCZE
fekete képekkel 20 kr., színezett képekkel 50 kr.
Tíz leány és egy férj sem.
Operette Suppé-tól.
Potpourri 1 frt 32 kr.
Francia négyes, Pischingertől - 60 kr.
Polka, Wittetől - 40 kr.
!!! 48 frt helyett CSAK 12 frt!!!
D-tor C. A. Wunderlich, Handbuch der PATHOLOGIE und THE-
RAPIE. 2-te vermehrte Aufl. 4 Bände 12 fl. ö. W.
Kassay Adolf. Virágfűzér és társas mulatságok, kérdések és
számszerinti feleletekben. III-ik bővített kiadás. Szép
színezett borítékban 40 kr.
A kameliás hölgy. Irta itj. Dumas Sándor. 2 kötet. 1 frt.
A Kosztolányi hölgyek.
Történeti regény, két kötetben. Irta P. Szathmáry Károly.
Ára 2 forint o. ért.
Róma és a római birodalom történetei.
Lamé Fleury után magyarítá Szabó György, tanár. Két rész
két kötetben 2 frt.
Szünnapi kirándulás Erdély nyugoti hegyei közé.
Honunk ifjusága számára. Irta Ömpolyi. Öt tájképpel.
Ára 60 kr o. é.
„Elorzott végrendeletek“
Regény. Irta L. BODOR LASZLÓ. Ára 1 frt 20 kr. oszt. ért.
IZIDORA DALAIBOL.
A kolozsvári jótékony nő-egylet javára. Ára 60 kr.
Diszkiadás 1 frt 60 kr.
Történelmi gyönyörök.
Gyűjtés betűrendes sorba raká Kiss Mihály, unitárius esperes és árkosi
pap Ára kemény kötésben 1 frt 60 kr.
A kis Andor és Zoltán könyve. Elemi magyar Olvasókönyv. Mindkét
nemű népiskolák I-ő és II-dik osztályainak számára írta Pánczél Fe-
rencz. Tizenkét csinos fametszettel. Ára kemény kötésben 50 kr.
Bock E. K. D-or. Az egészség négy könyve. A magyarnép ezütsé-
geihez alkalmazva, számos fametszettel: I. kötet. Az egészséges ember
testi mivolta. II. kötet. A testi egészség fentartása. III. kötet. A beteg
test ápolása. IV. kötet. Az ember szaporodása. 4 kötet ára 5 frt.
A magyar korona országainak rövid földrajza, népiskolák s áta-
lábanelemi osztályok használatára írta F. Szabó Sámuel tanár. III-
dik kiadás. Ára fűzve 28 kr. Kemény kötésben térképpel 65 kr.
Átalános kór és korjelzéstán. Irta Balogh Kálmán orvostudor. 3 frt 50.
50 nyitány,
Zongorára: a legelső zeneszerzők műveiből válogatva. Előfizetési ára
a két kötetnek 6 frt.

(47) (7-10)
Alólirtnál többféle
fényképező gépek
a vétel ár feléért kaphatók.
Kolozsvárt Veress Ferencz,
fényképész.
(276) (17-24)
Vastartalmu szörp vörös chinából.
GRIMAULT és TÁRSA gyógyszerészek Párisban, rue de la Feuillade 7. sz.
Ez új gyógyszer, folyékony és kellemes alakban, két alkatrészből áll, a me-
lyeket eddig felolvasztás nélkül nem lehet vegyíteni, t. i. vashól, a vér eleméből, és
chinahéjből, egy a legnevezetesebb gyógyszerből. E gyógyszer legjobb sikerrel
használatk mindazon esetekben, a hol az erők s a vér rendes állapotának visszaállítá-
sáról van szó. Fialat leányok sárga arczzsine, gyomorhajok, étvágyhi-
ány, megromlott emésztés, vér-vizkór, vérhiány, a hölgyek rendet-
lenségei sat. gyorsan meggyógyulnak vagy enyhülnek ezen, Franciaországban
egészség fenntartóul használt gyógyszerrel.
Kapható az osztrákbirodalom minden nevezetesebb gyógyszerártaiban.
Kolozsvárt: WOLFF J. gyógyszerártaiban kapható.